

QUÆSTIO TERTIA.

DE SYLLOGISMIS.

De Syllogismo simplici, de Syllogismo complicato, de vitiis Syllogismi, triplici articulo disseret tertia hæc quæstio.

ARTICULUS PRIMUS.

DE SYLLOGISMO SIMPLICI.

254. OBS. Potest mens humana duarum inter se rerum convenientiam aut inconvenientiam percipere, vel per solam rerum illarum ideam, & tunc habebit *Cognitionem intuitivam*; vel per interventum tertiae alicujus ideaꝝ quacum successivè comparetur utraque rerum illarum idea, & sine qua non perciperetur duarum rerum illarum convenientia aut inconvenientia, & tunc habebit *Cognitionem discursivam* (*). In priori casu, judicabit humana mens: in posteriori, ratiocinabitur. Prior cognitio erit merum judicium: posterior cognitio erit judicium discursivum.

I. *Cognitionis intuitivæ* triplex exhibebimus exemplum, unde cætera sufficienter intelligentur.

Comparando *ideam Totius* cum *idea Partis*, concipio *Totum esse majus sua parte*; nec *tertia aliqua idea* indigeo, ut *excessum Totius supra suam partem* concipiā. Unde, hujusce rei habeo cognitionem intuitivam: h̄c judico, non ratiocinor.

(*) **ETYMOLOGIA.** Ut habeatur *discursiva Cognitio*; requiriatur ut *mens quodammodo discurrat à prima idea in tertiam*; & *secunda idea in tertiam*: atque inde, à prima idea in secundam. Hinc, ab illa mentis discursione, istius cognitionis denominatio.

Similiter, comparando *ideam Dei*, qualem hanc in me deprehendo & sentio, cum idea *Spiritus increati & creatoris*; concipio utriusque illius ideaꝝ objectum esse unam & eamdem rem: nec *tertia aliqua idea* indigeo, ut prioris & posterioris objecti identitatem percipiā. Unde, hujusce rei habeo cognitionem intuitivam: h̄c judico, non ratiocinor.

Similiter iterum, comparando *ideam Dei* cum *idea Cœli materialis*, concipio duplicitis illius ideaꝝ objectum non esse unam & eamdem rem; nec *tertia aliqua mihi opus est idea*, ut prioris & posterioris objecti alteritatem deprehendam. Unde, h̄c etiam cognitionem habeo intuitivam: h̄c judico, non ratiocinor.

II. *Cognitionis discursivæ* triplex etiam afferemus exemplum, unde innumera alia poterunt intelligi.

Londini, invisible cultus sui objectum proni adorant Anglus & Judæus: invisibili huic objecto nomen est *God*, apud Anglum; nomen est *Yehōah*, apud Judæum. Ut cognoscam idemne sit an diversum duplicitis illius cultus objectum; necessaria est mihi *tertia aliqua idea*, quacum *God & Yehoah* comparentur.

Interrogatus ergo uterque an objectum sui cultus sit *Spiritus increatus & creator*, respondet uterque affirmativè: atque inde per interventum tertiae istius ideaꝝ, percipio identitatem objecti ab utroque adorati. H̄c habeo cognitionem discursivam: h̄c non merè judico, sed ratiocinor.

Similiter, Pekini ignotum mihi cultus sui objectum proni adorant Sinenses duo Mandarinī: objectum cultus sui vocat *Cœlum* prior, vocat etiam *Cœlum* posterior. Ut sciam: idemne sit an diversum duplicitis illius cultus objectum; *tertia aliqua mihi opus est idea*, quacum successivè conferatur utraque hæc *Cœli* idea.

Interrogatus ergo uterque an objectum cultus sui sit *Spiritus increatus & creator*, alter affirmativè respondet, alter negativè: atque inde, per interventum tertiae istius ideaꝝ, deprehendo alteritatem objecti ab utroque adorati; altero *Cœlum* materiale, altero *cœli* materialis increatum

Auctorem adorante. Hic iterum habeo cognitionem discursivam: hic non merè judico, sed ratiocinor.

Similiter iterum, ut sciam eademne sit an diversa longitudo, tuo & meo cubiculo, verbi gratia: necessaria mihi est communis aliqua mensura, quacum utraque illa longitudo comparetur. Si utraque hæc longitudo sit æqualis communi Mensuræ quatuor exapedarum: deprehendetur longitudinis identitas, meum inter & tuum cubiculum. Si una longitudo sit æqualis mensuræ huic communi, & altera medix tantum parti mensuræ hujus communis: deprehendetur longitudinis alteritas simul & differentia, inter utrumque illud cubiculum.

Idem dictum esto de omni alio comparationis Termino; verbi gratia, de die naturali, respectu temporis; de pondere unius libræ, respectu corporum gravium: de quadam proprietatum collectione determinata, respectu Historiæ naturalis; de qualibet magnitudine cognita, respectu objectorum geometricorum; & sic de alijs.

255. ADN. Inde intelligitur quæ sit natura & quis sit usus Idearum intermediarum, de quibus tam frequens, est mentio in Dialectica; & ex quibus tota pendet Mathesis, tota Metaphysica, omnesque propè Scientiæ.

I. Idea intermedia est quidam comparationis Terminus, cuius ope cognoscitur identitas aut alteritas duarum rerum, quæ in se ipsis & per se ipsas cognosci non possent ut distinctæ aut ut identicæ.

Triplex distingui solet identitatis, ac proinde alteritatis, species: scilicet, identitas naturæ, identitas magnitudinis, identitas proprietatum. Ad omnem identitatis speciem percipiendam utiles sunt idæ intermedii: ut ex praecedenti observatione patet.

De identitate Naturæ, agitur communiter in Dialectica & in Metaphysica; de identitate Magnitudinis, in Matheesi; de identitate Proprietatum, in Physica & in Historia naturali.

II. In omni Ratiocinio, à cognito progredimur ad i-

cognitum; à judicio intuitivo, ad judicium discursivum. Per judicium intuitivum, videmus identitatem aut alteritatem idæ intermedie, cum utroque termino qui ipsi comparatur: per judicium discursivum, deprehendimus identitatem aut alteritatem utriusque termini inter se comparandi: ut modo observatum & explicatum est.

Perfectior foret Intelligentia, quæ Ideis intermediis non indigeret, quæ omnia per cognitionem intuitivam perciperet; ut Intelligentia divina. Sed Intelligentia finita, qualis est humana Mens, perficitur ope idearum intermediarum: quia inde ad sublimes innumeræ assurgit cognitiones, quæ facultati ipsius merè intuitivæ forent inaccessæ. Ideæ intermedii sunt humanæ intelligentiæ, quod humanae activitati sunt varie machinæ à Mechanica inventæ: utriusque extenditur & augetur naturalis Potentia.

SILLOGISMI NATURA.

256. DEF. Syllogismus est ratiocinium, seu judicium discursivum, quo mens detegit vel ostendit convenientiam aut disconvenientiam duarum idearum objectivarum, per successivam utriusque comparationem cum aliqua tertia idea objectiva, ut rem modò explicuimus (253).

I. *Syllogismus simplex*, est ille qui tribus constat propositionibus simplicibus (240), ita inter se ordinatis & conexis; ut ex duabus primis, necessario & evidenter resultet tertia: ut in duplice hoc Syllogismo, quorum prior est affirmativus, posterior negativus.

Omnis homo est mortalis:

Atqui Petrus est homo:

Ergo Petrus est mortalis.

Ignis est materia:

Atqui nulla materia est spiritus:

Ergo ignis non est spiritus.

Syllogismus compositus vocari posset, ille qui propositionem aliquam compositam aut complexam contineret (241 & 242). Verum, cum Syllogismi compositi artificium & regulæ nullatenus differant ab artificio & regulis Syllogismi simplicis: de isto agendo, de illo etiam & simul agit Dialectica.

II. *Syllogismus complicatus* vocabitur à nobis, ille cuius Attributum ita est aut conditionale aut conjunctivum aut disjunctivum aut alternativum, ut de subjecto non prædicetur nisi sub quadam *idearum* & *objectorum complicatione*, quæ speciale aliquod artificium specialesque alias exigit regulas; ut inde legitima enascatur Conclusio.

De solo Syllogismo simplici agitur in hoc articulo: de Syllogismo complicato agemus in articulo sequenti. Generalibus Syllogismi simplicis principiis & legibus subjetat omnis syllogismus, etiam complicatus; licet proprias sibi leges aut regulas iste depositat.

257. OBS. Syllogismus simplex tribus constat propositionibus simplicibus, quarum quælibet duos terminos complexitur, subjectum scilicet & attributum: ita tamen ut tria illa subjecta & tria illa attributa non constituant nisi tres Terminos diversos; ut videre est in duobus exemplis superius allatis. Nam subjectum & attributum ultimæ propositionis, jam reperiuntur in duabus præcedentibus propositionibus, quæ aliunde communem unum habent terminum. (255)

I. In omni syllogismo, duæ primæ propositiones vocantur *Præmissæ*: tertia vocatur *Conclusio*, seu *Consequentia*.

II. In omni syllogismo, duo illi termini qui comparantur cum tertio termino, vocantur *Extrema*: ipse comparationis terminus, quocum successivè confertur utrumque Extremum, vocatur *medius Terminus*. (253 & 254)

Ex duobus illis Extremis, aliud vocatur *majus Extremum*, illud scilicet quod fit attributum conclusionis; aliud dicitur *minus Extremum*, illud scilicet quod fit subjectum conclusionis.

SYLLOGISMUS SIMPLEX.

III. Ex duabus cujuscumque syllogismi Præmissis, alia vocatur *Major*, ea scilicet in qua majus extreum comparatur cum medio termino: alia dicitur *Minor*, ea scilicet in qua minus extreum comparatur cum medio termino.

Invaluit tamen jam ubique usus, quem nullatenus improbat Dialectica & quem nos sequemur, ut prior præmissa vocetur Major; & posterior præmissa vocetur Minor: nulla habita majoris aut minoris *Extremi* distinctione.

IV. Tertia cujuslibet syllogismi propositio considerari potest, vel ut *Consequens*, vel ut *Consequentia*. *Consequens* est propositio aliqua in se spectata, independenter à Præmissis quibus adjungitur: *Consequentia* est eadem propositio spectata in ordine ad præmissas ex quibus fluere dicitur, & independenter à sua ipsius natura. Unica & eadem Propositio, dum spectatur ut consequens, consideratur in se ipsa, ut vera aut falsa: dum spectatur ut consequentia, consideratur in ordine ad præmissas, ut legitima aut illegitima. Recta & legitima esse potest consequentia, licet consequens sit falsum: prava & illegitima esse potest consequentia, licet consequens sit verum.

In præcedentibus syllogismi exemplis, si falsum foret quod Petrus sit mortalis, quod ignis non sit spiritus: falsum esset consequens; recta & legitima foret consequentia. Contrà, in vitioso isto syllogismo (*Terra non est Sol, Luna non est Sol, ergo Terra non est Luna*); verum est consequens, prava & illegitima est consequentia.

V. In omni syllogismo legitimo, medius Terminus in utraque semper præmissa reperitur, nunquam in conclusione: quia tota medii Termini destinatio est, ut in ipso & per ipsum percipiatur in præmissis, identitas aut alteritas Extremorum. Nihil ergo in conclusione agendum habet medius Terminus.

VI. In omni syllogismo legitimo, utrumque Extremum semper reperitur in conclusione: quia destinatio syllogismi est, ut percepta duorum Extremorum identitate aut alteritate cum medio Termino; affirmetur aut negetur utriusque Extremi identitas in conclusione.

Tom. I.

258. ADN. Entymema est syllogismus truncatus, seu syllogismus in quo omittitur & subintelligitur una Præmissarum; quæ, licet omissa influit in conclusionem. In Entymemate, prior propositio vocatur *Antecedens*; posterior vocatur *Consequens*.

Entymematis exemplum habebis in isto ratiocinio (*Petrus est homo, ergo Petrus est mortalis*): in quo ratiocinio subintelligitur generalis hæc propositio, *omnis homo est mortalis*. Ubi vides quomodo in Syllogismum, ac proinde in syllogismi leges & regulas, recidat Entymema. (253)

SYLLOGISMI PRINCIPIA.

259. OBS. Syllogismus est alias *affirmativus*, alias *negativus*: prout affirmatur aut negatur in conclusione, utriusque Extremi cum medio Termino comparati identitas.

I. Vis & robur Syllogismi omnis affirmativi, stat hoc Principio in se & per se evidentissimo: quæ sunt eadem cum uno tertio, sunt eadem inter se. (5 & 254)

In syllogismo affirmativo, duæ ideæ objectivæ affirmantur una de alia: quia utraque videtur identificata cum tertia aliqua idea objectiva quæ est *medius Terminus*, seu cui duæ aliae comparantur. Per Ideam objectivam, hic intelligimus objectum ab idea aut imagine mentali representatum.

Si A est M:

Si B est M (quod est A):

Ergo A est B; aut B est A.

II. Vis & robur Syllogismi omnis negativi, stat hoc Principio in se & per se evidentissimo: si ex duobus unum sit idem & alterum non sit idem cum uno tertio; duo ita non sunt unum & idem inter se.

In syllogismo negativo, duæ ideæ objectivæ negantur una de alia: quia ex illis una videtur identificata & altera non identificata cum tertia aliqua idea objectiva, quæ est *medius Terminus*, seu terminus comparationis.

Si A est M:

Si B non est M (quod est A):

Ergo A non est B; aut B non est A.

III. Sæpe accidit ut objectum aliquod A non possit immediate comparari cum altero objecto B; & tunc assumitur tertium aliquod objectum M, quocum A & B comparentur: ut ab illa comparatione, discursivè inferri possit utriusque identitas aut alteritas. (253 & 254)

GENERALES SYLLOGISMI REGULÆ.

260. OBS. Cum nihil aliud sit Dialectica, nisi *Ars scientifica inferendi unum ex alio*: in eo tota esse debet, ut generales quasdam tradat & demonstret regulas, quæ in omni materia possibili, rectam & legitimam pariant conclusionem. Illud autem præstat Dialectica, in sequentibus syllogismi regulis, quarum certitudo nobis hic exhibenda incumbit & demonstranda.

I. Tales sunt & tales esse demonstrabuntur sequentes *Syllogismi Regulæ*, ut nullum unquam possit existere Ratiocinium præscripto ab ipsis artificio conforme; in quo recta & legitima non sit conclusio: licet aliquando possit per accidens, in quadam materia particulari, recta aliqua existere conclusio, quæ ab aliqua regula generali deficeret.

Tunc autem dicitur valere illa conclusio, *vi materiali*, non *vi formæ*: quod significat tale esse artificium ratiociniï præsentis, in quo accidentaliter recta & legitima est illatio; ut eidem huic artificio possit substitui alia materia in qua illatio foret prava & illegitima.

II. Ex sequentibus octo syllogismi Regulis, quædam nihil habent utilitatis in communi ratiocinandi & argumentandi usu: quales sunt quarta & sexta. Cui enim unquam sani ingenii Dialectico veniet in mentem; ut ex duabus præmissis affirmativis deducat conclusionem negativam; aut ut medium terminum transferat ex præmissis in conclusionem?

Si quid utilitatis habet sexta sequens regula: in eo *

tota est ipsius utilitas, ut sit instar Lemmatis quo indicetur & demonstretur excludendas esse à Syllogismo quasdam ex sexaginta & quatuor illis combinationibus, quas suscipere possunt inter se quatuor propositionum species superius exhibitæ (214), dum terna simul assumuntur.

III. Sequentes illas *Syllogismi Regulas* exprimere solent quidam Dialectici istis octo versiculis, quos sua barbaries suaque obscuritas & inutilitas jubet nostris temporibus ab omni exulare Philosophia

Terminus esto triplex, medius, majorque minorque:

Aut semel aut iterum medius generaliter esto:

Latiū hunc quam præmissæ, conclusio non vult:

Nequaquam medium capiat conclusio oportet:

Utraque si præmissa neget, nihil inde sequetur:

Ambo affirmantes nequeunt generare negantem:

Pejorem sequitur semper conclusio partem:

Nil sequitur geminis ex particularibus unquam.

261. REG. I. *Debet Syllogismus omnis tres complecti terminos, nec pauciores, nec plures.*

DEM. Cum Syllogismus sit semper judicium aliquod discursivum (253 & 254):

I. Requirit necessariò syllogismus tres terminos, quorum duo comparantur cum tertio: ut inde inferatur duorum terminorum cum tertio comparatorum identitas aut alteritas.

Termini qui comparantur cum uno tertio, sunt *dùo Extrema*: terminus quocum fit illa comparatio, est *medius Terminus*, quem unicum esse oportet.

II. Excludit necessariò Syllogismus quartum alium quæcumque terminum: quia ex sola comparatione duorum Extremorum cum eodem medio termino, potest inferri duorum Extremorum identitas aut alteritas quæ per judicium discursivum quæritur.

Nam ex eo quod ex duobus unum identificetur cum uno tertio, & alterum cum uno quarto; non sequitur duo

illa identificari inter se: ex eo quod ex duobus, unum identificetur cum uno tertio, & alterum non identificetur cum uno quarto, non sequitur duo illa esse inter se distincta.

Verbi gratiâ, ex eo quod Triangulus identificetur cum figurâ trium angulorum & laterum, & Quadrilaterum cum figurâ quatuor angulorum & laterum; non sequitur Triangulum & Quadrilaterum inter se identificari.

Ex eo quod Ludovicus decimus sextus sit idem ac rex optimus, & quod Galliæ Rex actualis non sit idem ac Victor pharsalicus; non sequitur Ludovicum decimum sextum non esse actualem Galliæ regem.

III. Ergo, in omni recto syllogismo, tres debent esse termini, nec plures, nec pauciores. Si pauciores forent, jam non esset syllogismus: si plures, jam vitiosus esset. Q. E. D.

262. REG. II. *Debet medius Terminus distribui, seu secundum omnem suam extensionem assumi, in una saltem præmissarum.*

DEM. Ratio est, quia si medius Terminus accipitur particulariter in utraque præmissa; poterit æquivalere dupli- ci Termino; pro una sui parte acceptus in majori & pro altera sui parte acceptus in minori: unde vitiosus erit, juxta præcedentem regulam.

Hinc vitiosus & nullus est iste syllogismus: omne lumen est substantia: omne marmor est substantia: ergo omne lumen est marmor.

Hinc etiam vitiosus & nullus est iste syllogismus, (in sancta Trinitate, pater est Deus: Filius est Deus: ergo Pater est Filius).

Vitium utriusque hujus syllogismi oritur ex eo quod medius Terminus (*substantia, Deus*) in neutra præmissarum affirmativarum distribuatur: id est, quod in neutra præmissa assumatur secundum id omne quod significat. Lumen aut marmor non est id omne quod est substantia: Pater aut Filius non est id omne quod est Deus (88).

Unde uterque medius ille Terminus, pro diversa

sui parte acceptus in utraque præmissa, duplum compariationis terminum ponit in syllogismo, syllogismus nunc proinde reddit nullum. Q. E. D.

263. REG. III. *Debet utrumque Extremum non majorem habere extensionem in conclusione, quam in præmissis.*

DEM. Ratio est, quia duo Extrema, scilicet subjectum & attributum conclusionis, non debent conjungi aut disjungi in conclusione, nisi eo modo quo deprehensa sunt inter se convenire aut disconvenire in præmissis: cum non aliunde nota supponatur ipsorum inter se convenientia aut disconvenientia, nisi ex sua cum medio Termini comparatione.

Porrò, ex eo quod duæ res inter se convenient aut disconveniant, ubi cum tali determinata limitatione accipiuntur: non sequitur quod duæ illæ res eamdem sint habituæ inter se convenientiam aut disconvenientiam, ubi una ex illis majorem accipiet extensionem.

Hinc vitiosa est hæc argumentatio: (*omnis leo est aliqua substantia: sed nulla columba est leo: ergo nulla columba est aliqua substantia.*)

Vitium hujus argumenti inde oritur, quod attributum *aliqua substantia*, distribuatur & accipiatur universaliter in Conclusione negativa (216 & 217); licet non fuerit distributum in majore affirmativa. Q. E. D.

264. REG. IV. *Debet medius Terminus nunquam reperiri in Conclusione.*

DEM. Ratio est, ut rem jam explicuimus & demonstravimus superius (256); quia destinatio mediæ Termini, ipsum affigit totum præmissis, ipsum excludit totum à conclusione. Q. E. D.

265. REG. V. *Ex duabus Præmissis negativis, legitima nulla potest deduci Conclusio.*

DEM. Conclusio omnis, vel negativa est, vel affirmativa: nullum enim datur inter utramque medium.

I. Ex eo quod duæ res non convenient cum una tertia; non sequitur illas res duas non convenire inter se: verbi gratia, ex eo quod Ludovicus decimus sextus non sit Imperator Sinensium; ex eo quod actualis Galliæ Rex non sit Imperator Sinensium, non sequitur Ludovicum decimum sextum non esse actualem Galliæ Regem. Ergo ex duabus præmissis negativis rectè erui non potest conclusio negativa.

II. Ex eo quod duæ res non convenient cum una tertia, non sequitur duas illas res convenire inter se: verbi gratia, ex eo quod musca non sit taurus, ex eo quod columba non sit taurus; non sequitur muscam esse columbam. Ergo ex duabus præmissis negativis rectè erui non potest conclusio affirmativa.

III. Ex duabus præmissis negativis, neque conclusio affirmativa, neque conclusio negativa deduci potest, quæ sit recta & legitima: ergo ex talibus præmissis negativis nihil rectè concludi potest. Q. E. D.

266. REG. VI. *Ex duabus Præmissis affirmativis, non potest erui Conclusio negativa.*

DEM. Ex eo quod duæ res deprehendantur identificari cum una tertia, non sequitur illas res duas debere aut posse de se invicem negari: imo, & sequitur contrarium. Q. E. D.

267. REG. VII. *Si una Præmissarum sit negativa, Conclusio debet esse negativa: si una præmissarum sit hypothetica; Conclusio hypothetica erit non verò absoluta: si una præmissarum, sit particularis, Conclusio debet esse particularis.*

Atque hoc ipsum est quod volunt exprimere Dialectici; cum dicunt conclusionem semper sequi conditio nem partis aut præmissæ pejoris & debilioris.

DEM. I. Quando una præmissarum est negativa, alteram

esse affirmativam oportet: quoniam ex duabus negativis nulla deduci potest conclusio (264).

Unde, cum unum extremum couenire & alterum extremum disconvenire cum medio termino deprehendatur in præmissis: unum extremum de altero **extremo negari** evidenter oportebit in conclusione, quæ proinde erit necessario negativa.

Similiter, quando una præmissarum est *hypothetica*; duo extrema non junguntur cum medio termino in præmissis, nisi hypotheticè: unde non possunt inter se jungi in conclusione, nisi eodem modo, scilicet modo hypothetico.

Verbi gratia, sit iste syllogismus: (si Petrus est furti reus, Petrus est pœna dignus: atqui Petrus est furti reus: ergo Petrus est pœna dignus). In isto syllogismo, conclusio non est absoluta, sed tantum hypothetica: quia ibi non affirmatur absolute Petrum esse pœna dignum, sed tantum ex hypotesi quod Petrus sit furti reus. Q. E. D.

268 DEM. II. Si una præmissarum sit particularis, conclusio debet esse particularis, non vero universalis: repugnat enim illam esse, aut universalem affirmativam, aut universalem negativam.

I. Conclusio illa non potest esse *Universalis affirmativa*. Nam, cum conclusio affirmativa sequi non possit nisi ex duabus affirmativis, in quibus attributum non distribuitur (217 & 266), ut existat conclusio universalis affirmativa; oportet ut subjectum ipsius sit subjectum unius præmissæ quæ sit universalis: oportet pariter ut medius terminus sit subjectum alterius præmissæ quæ sit etiam universalis (261): oportet ergo ut utraque præmissa sit universalis.

Unde, si una præmissarum sit universalis & altera particularis: ab illis fluere non poterit conclusio universalis negativa.

II. Conclusio illa non potest esse *Universalis negativa*. Nam ut existat conclusio universalis negativa, oportet ipsius tum subjectum, tum attributum sumi universaliter in

præmissis: oportet medium quoque terminum in præmissis universaliter sumi. Sed tres illi termini non possunt universaliter sumi in duabus præmissis, quarum una est necessariò affirmativa, nisi utraque præmissa sit universalis: ergo, si conclusio sit universalis negativa, utraque præmissa erit necessariò universalis.

Unde, si una præmissarum sit universalis & altera particularis; ab illis fluere non poterit conclusio universalis negativa. Q. E. D.

269. REG. VIII. *Ex duabus Præmissis particularibus, legitima nulla erit potest Conclusio.*

DEM. Due illæ præmissæ sunt, vel ambæ affirmativæ, vel ambæ negativæ, vel affirmativa una & alia negativa.

I. Si ambæ sint affirmativæ, medius terminus in ipsis non sumetur universaliter: quod est contra secundam regulam.

II. Si ambæ sint negativæ, ex illis nihil concludetur: juxta quintam regulam.

III. Si una sit affirmativa & altera negativa, conclusio erit negativa; & attributum hujus conclusionis sumetur universaliter, licet sumptum fuerit particulariter in præmissis: quod est contra tertiam regulam.

Hujus vitiæ exemplum erit hæc argumentatio: (aliquis homo est *Parisinus*: atqui aliquis *Italus* non est *Parisinus*: ergo aliquis *Italus* non est homo).

Unde, ex duabus præmissis particularibus, quæcumque sit ipsarum natura, nihil unquam potest concludi Q. E. D.

LEGUM ILLARUM AD UNICAM REGULAM REDUCTIO.

270. REGULA UNICA. *Una Præmissarum Conclusionem implicitè contineat, & altera ostendat contineri.*

DEM. I. In præmissis debet contineri recta omnis con-

Tom. I.